

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо створення гарантій сталого розвитку сільських територій»

1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроекту

Протягом останніх двадцяти років в Україні зберігається чітка тенденція на зменшення чисельності населення, що проживає у сільській місцевості, а з мапи зникають цілі населені пункти. Подібні урбанізаційні процеси, перш за все, пов'язані з відсутністю в українських селах належної соціальної інфраструктури, можливості отримання якісних медичних та освітніх послуг, а також перспектив працевлаштування та отримання гідного заробітку. У свою чергу, це створює перешкоди рівномірному розвитку регіонів та окремих їх районів, а також зростанню ефективності виробництва підприємств агропромислового сектора.

На сьогоднішній день держава знаходиться на порозі відкриття ринку землі сільськогосподарського призначення, водночас поза увагою залишається питання, на які цілі будуть скеровуватися кошти, отримані від продажу земельних ділянок, що знаходяться у державній та комунальній власності. Враховуючи той факт, що більшість таких земель знаходиться в межах територіальних громад сільських територій, то цілком логічним є направлення частини коштів від продажу та оренди земельних ділянок сільськогосподарського призначення саме на покращення умов проживання у відповідних громадах та підвищення привабливості умов працевлаштування її жителів. Зазначений підхід, зокрема, відповідатиме одному із базових, закріплених в Конституції України, принципів побудови бюджетної системи країни – принципу справедливого і неупередженого розподілу суспільного багатства між громадянами і територіальними громадами.

Ключовим питанням є використання отриманих надходжень не на видатки споживання (так звані «видатки проїдання»), а на видатки розвитку. Тобто кошти, отримані від продажу земель сільськогосподарського призначення, що перебувають у державній і комунальній власності, повинні йти не на погашення боргів та забезпечення поточного функціонування органів державної влади і місцевого самоврядування, але на забезпечення капітальних вкладень виробничого і невиробничого призначення, створення нових шкіл та лікарень, покращення інфраструктури у сільській місцевості, створення нових робочих місць, в тому числі за рахунок підтримки малих і середніх сільськогосподарських товаровиробників.

2. Ціль та завдання законопроекту

Законопроект має на меті визначити цільове використання частини коштів від продажу та передачі в оренду земельних ділянок сільськогосподарського

призначення, що перебувають у державній та комунальній власності, для фінансування розвитку сільських територій (адміністративної території, що знаходиться за межами міст і є переважно зоною сільськогосподарського виробництва та сільської забудови), зокрема, інфраструктури, освіти, медицини, фізичної культури і спорту, реалізацію в сільській місцевості програм енергозбереження, розвитку малих і середніх сільськогосподарських товаровиробників та стимулювання створення нових робочих місць.

3. Основні положення законопроекту

Для досягнення цілей законопроекту пропонується створити у складі спеціального фонду Державного бюджету України – Державний фонд розвитку сільських територій (надалі – Фонд). До джерел його формування будуть належати:

- 1) частина коштів від продажу та передачі в оренду земельних ділянок сільськогосподарського призначення або прав на них, що перебувають у державній власності;
- 2) частина коштів від продажу земельних ділянок сільськогосподарського призначення або прав на них, що перебувають у комунальній власності;
- 3) кошти іноземних донорів.

При цьому запроваджується поетапне визначення розміру відсотків коштів від продажу та передачі в оренду земельних ділянок сільськогосподарського призначення, що будуть зараховуватися до Фонду, з метою стимулювання збереження власності на землю за державою та об'єднаними територіальними громадами.

Окрім того, законопроектом передбачається, що решта коштів від продажу та передачі в оренду земельних ділянок сільськогосподарського призначення або прав на них, що перебувають у державній власності, спрямовуються до бюджетів розвитку об'єднаних територіальних громад, на території яких знаходяться відповідні земельні ділянки.

Водночас, надходження Фонду будуть спрямовуватись на фінансове забезпечення заходів з розвитку в сільській місцевості інфраструктури, освіти, медицини, фізичної культури і спорту; на реалізацію в сільській місцевості програм енергозбереження та програм розвитку малих і середніх сільськогосподарських товаровиробників; а також на сприяння зайнятості населення в сільській місцевості.

4. Місце в системі законодавства

Основними нормативно-правовими актами у вказаній сфері є Конституція України, Бюджетний кодекс України та Земельний кодекс України.

Для реалізації положень цього законопроекту Кабінету Міністрів України необхідно розробити спеціальний Порядок використання коштів Державного фонду розвитку сільських територій.

5. Вплив на бюджет

Реалізація не потребує додаткових видатків з Державного бюджету України та місцевих бюджетів.

6. Прогноз результатів

Прийняття проекту Закону створить передумови для розвитку сільських територій, забезпечить їх населення можливістю отримання якісних медичних та освітніх послуг, підтримку програм енергозбереження та розвитку малих і середніх сільськогосподарських товаровиробників, а також сприятиме зайнятості населення в сільській місцевості.

Народний депутат України

Цабаль В. В.

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ЦАБАЛЬ ВОЛОДИМИР ВОЛОДИМИРОВИЧ
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA1040000008B62460040826801
Дійсний до: 11.03.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 219д9/1-2020/9964 від 13.03.2020

